

Gemeenteraad

Behandeld door	Veiligheid / REO	Datum	3 april 2014
Doorkiesnummer	030-286 1053	Ons kenmerk	14.028666
E-mail	OOV@utrecht.nl	Onderwerp	Raamprostitutie Utrecht
Bijlage(n)	diversen		
Uw kenmerk		Verzonden	
Uw brief van			Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte leden van de raad,

Op 13 maart jl. heeft uw raad het ontwerp raadsvoorstel “nieuwe locatie raamprostitutie” in een gecombineerde commissievergadering besproken. In deze vergadering is een aantal aanvullende vragen gesteld, die wij in deze brief beantwoorden.

Terugblik

Deze brief is een aanvulling op de raadsbrief van 11 februari jl. en de brief van de burgemeester van 12 maart jl. Voor de volledigheid vindt u hieronder een korte terugblik.

Vanaf het voorjaar 2013 ontvingen wij van de politie en het OM bestuurlijke rapportages over gedragingen van (werknemers van) exploitanten van raamprostitutie. Naar aanleiding van deze rapportages hebben wij alle vergunningen ingetrokken, onder andere vanwege aanwijzingen van (faciliteren van) mensenhandel in de Utrechtse raamprostitutie. In die situatie en met die informatie konden we niet anders dan de vergunningen voor raamprostitutie in te trekken, zowel op het Zandpad als in de Hardebollenstraat. Het Waterschap Amstel Gooi en Vecht ontving ook rapportages van de politie en het OM en besloot daarna de huurovereenkomsten voor de boten op het Zandpad op te zeggen, waardoor nu geen raamprostitutie op het Zandpad meer mogelijk is. In de besluiten die destijds zijn genomen, hebben wij uw raad uitgebreid geïnformeerd.

U heeft ons met motie 2013/M99 eind december opdracht gegeven snelheid te maken en ervoor te zorgen dat er op korte termijn weer raamprostitutie mogelijk is in Utrecht. Daadwerkelijke exploitatie van raamprostitutie is weer mogelijk als een nieuwe locatie beschikbaar is voor prostitutie en exploitanten een exploitatievergunning op grond van de APV vergund kunnen krijgen. We zetten ons in om raamprostitutie snel weer mogelijk te maken, zonder daarbij zorgvuldigheid uit het oog te verliezen.

Dat doen we met een aangescherpte APV, waarin extra barrières zijn opgenomen om zo mensenhandel tegen te gaan en een grotere verantwoordelijkheid bij exploitanten is neergelegd. De belangrijkste aanpassingen die zijn gedaan zijn onder andere het verhogen van de leeftijdsgrens voor prostituees van 18 naar 21 jaar, aanscherpen registratieplicht, nachtsluiting Hardebollenstraat, strengere

gedragseisen voor exploitant en beheerder en het opnemen van een anti-monopolieregeling. Deze aangescherpte APV is in december 2013 door uw raad vastgesteld. Daarnaast zetten we in op het ontwikkelen van een nieuwe locatie voor raamprostitutie en hebben we ook een plek waar een (kleinere) tijdelijke locatie mogelijk kan worden gemaakt. U heeft hierover een ontwerp raadsvoorstel ontvangen.

We zijn nu op het punt gekomen dat wij pas verder kunnen met het opnieuw realiseren van raamprostitutie na uw akkoord op het ontwerp raadsvoorstel. Daarin vragen we u om in te stemmen met de locatiekeuze, het toepassen van de coördinatie-regeling en het beschikbaar stellen van een voorbereidingskrediet om de tijdelijke en definitieve locatie te ontwikkelen. Dit besluit is nodig voor zowel de volgende stappen in het planologische traject (bestemmingsplan, grondexploitatie en omgevingsvergunning), als voor de vergunningverlening van de exploitatievergunningen. Het ontwikkelen van een tijdelijke locatie kan ook pas ingezet worden als besluitvorming heeft plaatsgevonden voor de definitieve locatie. Besluitvorming over de toekomstige locatie is dus van groot belang voor de voortgang in dit dossier, zeker om de tijdelijke locatie mogelijk te kunnen maken.

Uitgangspunt

Ons uitgangspunt is dat we raamprostitutie mogelijk maken door uitsluitend op gemeentegrond de ontwikkeling mogelijk te maken, planologische procedures te bespoedigen waar (wettelijk) mogelijk is en door randvoorwaarden te stellen. Het bouwen, de ontwikkeling van werkruimten, verhuur en exploitatie is verder aan de marktpartijen met inachtneming van wet- en regelgeving. De gemeente gaat niet zelf bouwen, beheren of exploiteren. Waar nodig heeft de gemeente mogelijkheden om te corrigeren en misstanden te voorkomen, via wet- en regelgeving zoals de APV en Bibob-procedures. Wij staan niet onwelwillend tegenover initiatieven uit de samenleving om een beheersstichting op te richten.

De andere partijen in de keten van raamprostitutie zijn:

- bouwer plaatst (op eigen kosten) het vastgoed (modulaire bouw) en verhuurt aan exploitant;
- exploitant exploiteert de raamprostitutie: deze voert het beheer en toezicht van de ramen uit en verhuurt werkruimten aan prostituees. Een exploitant kan bijvoorbeeld ook een ZZP-er of een coöperatie van prostituees zijn, die dan rechtstreeks huurt van de bouwer;
- prostituee huurt een werkruimte/raam van de exploitant; de exploitant kan in een etmaal één werkruimte aan twee prostituees verhuren (2x12 uur).

Vanuit de markt is inmiddels interesse getoond om de werkruimten te gaan bouwen dan wel te gaan exploiteren.

Tijdelijke locatie

Exploitanten

Wij hebben u toegezegd u te zijner tijd te informeren over de verdelingssystematiek van exploitatievergunningen (de werkruimten) op de tijdelijke locatie. De verdelingssystematiek ziet erop toe dat partijen in de gelegenheid worden gesteld om een vergunningsaanvraag in te dienen, de inhoudelijke beoordeling van de aanvraag vindt later plaats. De verdelingssystematiek is nog niet volledig uitgewerkt, maar we kunnen u wel al informeren over de kaders die we bij de verdelingssystematiek hanteren:

- Uitgangspunt is meer dan 1 exploitant op de tijdelijke prostitutiezone te laten exploiteren. We koersen op verdeling van de 32 beschikbare werkruimten over meerdere contingenten, waarvan we één contingent willen reserveren voor bijvoorbeeld ZZP-ers of een coöperatie van prostituees

Volledigheidshalve melden we dat alle aanvragen voor een exploitatievergunning op dezelfde en gelijke wijze in de (Bibob-) procedure worden betrokken.

Ruimtelijke inpassing

In de commissie zijn vragen gesteld over het parkeren in de tijdelijke situatie. In de bijlage is een kaart opgenomen van de tijdelijke locatie. De parkeernorm is 1:1 (één parkeerplaats per werkplek). Het parkeren concentreert zich op de bestaande parkeerplaatsen in de oksels van de aanrijroutes. Het autoverkeer richting de Vechtdijk wordt, zolang de tijdelijke locatie in bedrijf is, beperkt, zodat niet meer de volledige route langs het Zandpad aan de Vecht tot aan de rotonde nabij de Vechtdijk afgelegd kan worden. De route richting de Joodse begraafplaats, het Vechthuis en de Rode Brug hoeft niet te worden aangepast; de verkeerspaal achter de rotonde blijft gehandhaafd als de tijdelijke zone gaat functioneren.

De tijdelijke locatie geeft ruimte voor maximaal 32 werkplekken en kantoorruimte. De randvoorwaarden worden nu technisch-functioneel uitgewerkt en planologisch juridisch voorbereid.

Definitieve locatie

Procedure bestemmingsplanwijziging en GREX

Voor de ontwikkeling van het Nieuwe Zandpad, wordt een collegebesluit voorbereid waarin het ontwerp bestemmingsplan ter inzage wordt gelegd en besloten wordt tot (voorlopige) gunning aan een bouwer. Dit is naar verwachting net voor of na het zomerreces. Het bestemmingsplan ligt dan na de zomer ter inzage, tegelijk met de omgevingsvergunning, die dan gereed kan zijn. We verwachten u eind dit jaar het bestemmingsplan en de grondexploitatie ter vaststelling aan te bieden.

Voorafgaand aan het besluit over het bestemmingsplan en omgevingsvergunning wordt de keuze gemaakt over de definitieve inpassingsvariant, de grondprijs met bijbehorende kostenopstelling alsook de vraagspecificatie en procedure voor de selectie van de bouwer.

Ruimtelijke varianten

Naar aanleiding van uw verzoek om niet alleen de 'haakse' variant uit te werken, hebben wij onderzocht in hoeverre het mogelijk en wenselijk is om een variant direct – parallel – aan het Zandpad te realiseren.

Er zijn drie varianten uitgewerkt, zie hiervoor ook de tekeningen als bijlagen. De drie varianten betreffen:

- variant 1: dwars op het Zandpad en zoveel mogelijk éénlaagse werkunits, met kantoor op tweede laag;
- variant 2: dwars op het Zandpad en alles met tweelaagse werkunits;
- variant 3: parallel aan het Zandpad en alles met tweelaagse werkunits.

Variant 1 en variant 2

Beide varianten liggen aan 'Het Nieuwe Zandpad' (zie tekeningen). De varianten zijn inpasbaar in het groen en daarmee goed af te scheiden van de omgeving. De varianten kunnen worden aangelegd met behoud van de bestaande infrastructuur (parkeerplaatsen en rotondes) en hebben één ingang, vanaf het Zandpad. Variant 2 is ruimer van opzet dan variant 1, omdat de werkruimtes tweelaags zijn uitgewerkt. Een verdere uitwerking van deze variant heeft onze voorkeur, omdat

- deze variant minder confrontaties oplevert tussen (klanten van) prostituees, bewoners, fietsers en andere recreanten, zoals aan het Zandpad het geval was;
- er meer wandelruimte is dan in variant 1;
- de lengte van de hele zone beperkt is, zodat veiligheid en toezicht beter te regelen zijn.

Variant 3

Met name naar aanleiding van een verzoek van de Macha's, is gevraagd om ook een variant langs het Zandpad uit te werken. Aanvankelijk was die vraag gebaseerd op het uitgangspunt dat de werkruimten naast elkaar staan, zoals voorheen bij de boten langs het Zandpad, maar gezien de beperkte hoeveelheid ruimte is dat niet mogelijk. Ook langs het Zandpad moet worden gewerkt met een tweelaagse werkunits en tweezijdige wandelzone.

Om die te kunnen realiseren, is het noodzakelijk dat er ingrepen in het wegprofiel van het Zandpad worden gedaan, omdat het fietspad naar de andere zijde moet worden verlegd. Dat is een dure ingreep. Ook blijft er dan een menging bestaan van doorgaand fietsverkeer, recreatie langs de Vecht als de boten weg zijn en prostitutiebezoekers.

Daarnaast is het gevolg van deze variant dat, langs de Vechtzone, veel groen zou moeten verdwijnen op het moment dat het blauw (water) weer in zicht komt. In de plaats van het groen ontstaat door de prostitutiezone een voor iedereen zichtbare wand van zes meter hoog (twee bouwlagen), zijnde de achterzijde van de werkruimten.

Gekoppeld aan de nog onzekere herontwikkeling van het achter de zone gelegen RWZI en de plannen van het Waterschap Gooi en Vecht om de Vechtzone ter plaatse groener te maken, komt het college tot de conclusie dat deze variant de minste van de drie is en niet verder ontwikkeld zou moeten worden en dus afvalt.

Betrekken omwonenden

Tijdens de RIA hebben omwonenden hun zorgen uitgesproken over de nadelige effecten van prostitutie op het nabijgelegen woon- en leefgebied. De omwonenden geven aan dat voor hen goed merkbaar is welk effect de prostitutiezone aan het Zandpad op de omgeving had, nu deze zone gesloten is. De bewoners geven aan dat er nauwelijks autoverkeer meer is, behoudens bestemmingsverkeer, er geen inbraken van auto's of woonboten zijn, er geen oponthoud van onbekenden net buiten het zicht van de camera's is, er geen afval van de prostituees meer is en er geen koeriers meer zijn.

Voor de locatiekeuze zelf is geen inspraak- of participatieprocedure doorlopen. Gekozen is voor een werkwijze die wordt toegepast bij voorzieningen waarbij vanuit de omgeving bedenkingen zijn (conform Binnenplaats 2, realisatie en beheer van 24-uurs voorzieningen voor drugsverslaafde dak- en thuislozen in Utrecht, zie ook hieronder). Daarbij worden gesprekken gevoerd met wijkraad, bewonersplatform en direct omwonenden, om voor de ruimtelijke invulling van de nieuwe locatie zoveel mogelijk rekening te kunnen houden met de gevoeligheden en bezwaren die zijn geuit door bewoners. Wij zijn van mening dat alle gevoeligheden en bezwaren door middel van beheerafspraken kunnen worden ondervangen en tot behoud van een leefbare en veilige omgeving kunnen leiden.

Maatregelen ter voorkoming van overlast

De maatregelen ter voorkoming van overlast betreffen zowel fysieke- als maatregelen die invulling geven aan de omgevingsbeheer en het voorkomen van overlast. Wij zijn van mening dat de nieuwe (tijdelijke en definitieve) raamprostitutiezones op een goede wijze in de buurt kunnen functioneren. Goede communicatie- en beheerafspraken zijn daarvoor noodzakelijk. Hierbij worden vanzelfsprekend omwonenden ook betrokken. Wij zullen hierbij ook terugvallen op de ervaringen met communicatie- en beheerafspraken die zijn gemaakt voor de tippelzone aan de Europaweg en de ervaringen met de raamprostitutie die voorheen aan het Zandpad en de Hardebollenstraat mogelijk was.

We zetten in ieder geval de volgende maatregelen in om overlast te voorkomen:

Datum **3 april 2014**

- cameratoezicht;
- voldoende verlichting;
- inzet van inspecteurs bijzondere handhaving (VTH);
- inzet van politiecapaciteit;
- voldoende parkeergelegenheid;
- beperking van autoverkeer richting Vechtdijk door verder inrijden te voorkomen
- goed beheer van groen (veiligheidsgevoelens);
- beheerplan en instellen van een beheergroep waarin problemen kunnen worden besproken.

Het Nieuwe Zandpad zal meer aan het zicht onttrokken zijn dan de oude locatie. De locatie ligt geconcentreerd aan de zuidelijke zijde van de viaduct over de Vecht achter de Einsteindreef en is alleen bereikbaar vanaf de Vechtzijde. De nieuwe zone wordt geheel omheind, zodat er slechts één ingang is. Daarnaast wordt de zone zoveel mogelijk aan het zicht onttrokken door een groene inrichting met struiken en bomen, zonder dat daarbij de veiligheid in het gedrang komt. Doordat ligging, parkeren en aanvoer van bezoekers in de nieuwe situatie geconcentreerd plaatsvinden, in tegenstelling tot het langgerekte Zandpad, is te verwachten dat deze inrichting effect op de verder afgelegen Vechtdijk zal hebben. Bij de uitwerking van de locatie wordt meegenomen hoe de scheiding tussen Vechtdijk en het Nieuwe Zandpad geoptimaliseerd kan worden zonder dat dit ten koste gaat van de recreatieve fietsroute langs de Vecht.

Daarnaast zetten we in op een regulier periodiek overleg met exploitanten en wordt invulling gegeven aan omgevingsbeheer via het 'Raamwerk Omgevingsbeheer Binnenplaats' (2007) wat gebruikt is bij de realisatie en beheer van de 24-uurs voorziening (hostels) voor drugsverslaafde dak- en thuislozen in Utrecht. Met behulp van dit Raamwerk wordt een proces ingericht waarin de belanghebbenden rond de zone komen tot afspraken over het omgevingsbeheer. Er wordt een beheergroep ingesteld met in ieder geval omwonenden, vertegenwoordigers van de prostitutiebranche, politie, wijkbureau, gemeentelijke projectleider en een onafhankelijke voorzitter die periodiek zal plaatsvinden. De beheergroep stelt een beheerplan vast, met daarin afspraken over het beheergebied, beheersmaatregelen en klachtenprocedure. Met metingen binnen het beheergebied wordt de mate van overlast gemonitord en indien nodig afspraken gemaakt. De nadruk bij het omgevingsbeheer ligt op communicatie tussen en aanspreekbaarheid van verschillende partijen.

Met de raadsbrief d.d. 2 december 2013, met kenmerk 13.064753, hebben we u reeds geïnformeerd dat in de lokale driehoek nadrukkelijk is gesproken over de omvang van raamprostitutie in Utrecht en de daarmee samenhangende capaciteitsinzet van politie en OM. Politie en OM zijn van mening dat bij een gelijkblijvende omvang van de raamprostitutie in de gemeente Utrecht minimaal vergelijkbare inzet vanuit politie en OM noodzakelijk zal blijven. Een ongewijzigd aantal werkruimten leidt volgens politie en OM tot een blijvende bovenmatige vraag naar inzet, waarin door politie en OM niet meer kan worden voorzien in de mate waarin daar de afgelopen jaren in is voorzien. Daarom is hun advies om het aantal werkruimten terug te brengen. Uw raad heeft ons voorstel om het college of de burgemeester de bevoegdheid te geven (tijdelijk) het aantal werkruimten te verminderen niet gevolgd.

Burgemeester en Wethouders

Datum **3 april 2014**

Tenslotte

De situatie waarin wij ons bevinden – de ontwikkeling van een nieuwe prostitutiezone – is uniek, er liggen geen pasklare antwoorden in dit dossier. Wij onderzoeken diverse vraagstukken, zowel betreffende de locatie als de exploitatievergunningen. Dit kost veel tijd. Wij spannen ons met u tot het uiterste in om zo spoedig mogelijk tot besluitvorming te kunnen komen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,